

Mottagare

Regeringskansliet

Försvarsdepartementet

fo.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss om avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater (Ds 2024:2)

Er referens: FÖ2024/00152

Inledning

Lunds kommun vill utifrån de aspekter som kommunen beaktat särskilt lyfta två övergripande perspektiv.

Inledningsvis vill vi att regeringen i det fortsatta arbetet säkerställer att skrivningarna om den straffrättsliga jurisdiktionen som möjliggör att från fall till fall återkalla avståendet från utövande av jurisdiktion i fråga om gärningar som är av särskild betydelse står fast. Vidare vill vi även understryka vikten av att hållningen om att hålla svenskt territorium fritt från kärnvapen ligger fast, i enlighet med vad som lyfts i promemorian.

Lunds kommun anser att regeringen, utöver synpunkterna ovan, bör fördjupa konsekvensanalysen för kommunala myndigheter i enlighet med vad som framgår nedan.

Social trygghet (avsnitt 7.2.11)

Det saknas en analys av rätten till sociala förmåner som inte bygger på folkbokföring, exempelvis bistånd enligt socialtjänstlagen. Inte heller socialnämnds eller domstols behörighet att besluta enligt lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller annan liknande lagstiftning framgår av utredningen. Det är relevant inte minst utifrån socialtjänstens yttersta ansvar för de som vistas i kommunen.

Konsekvenser (avsnitt 9)

Det saknas en ändamålsenlig analys av DCA-avtalets samt författningsförslagets påverkan på kommunala myndigheters verksamhet samt ekonomi. Konsekvenserna för kommunala

myndigheter bör utredas ytterligare för att belysa utmaningarna i relationen mellan svensk och amerikansk lagstiftning samt kommunala myndigheters faktiska möjlighet att verka i relation till amerikansk militär verksamhet, dess personal, anhöriga och leverantörer. Det saknas även en analys av påverkan på lokalsamhället och de kommunala verksamheter samt kommunmedlemmar som kan komma att vara direkt berörda eller direkt angränsade till amerikansk militär verksamhet, personal, anhöriga och leverantörer. Givet de omfattande undantag från lagstiftning som DCA-avtalet i promemorian föreslås innebära, liksom de långtgående befogenheter som utländsk styrka har både för verksamhet, geografisk plats och objekt (även rörliga objekt), saknas en ändamålsenlig konsekvensanalys utifrån både ett kommunalt perspektiv och ett medborgarperspektiv.

Regeringen bör även utreda om det för kommunala och regionala myndigheter, som befinner sig inom regementsområden eller som är angränsade till sådana områden, bör ges ett särskilt uppdrag till en eller flera statliga myndigheter att samverka med kommunala och regionala myndigheter i frågor som rör relationen till amerikanska militär verksamhet, dess personal, anhöriga eller leverantörer. Det bör även utredas om en eller flera statliga myndigheter bör få ett särskilt uppdrag i syfte att ge berörda kommuner och regioner vägledning samt råd i frågor som rör relationen till amerikanska militär verksamhet med anledning av DCA-avtalet och därmed sammanhängande rättsliga frågor.

Anders Almgren
Kommunstyrelsens ordförande